

## **Ympäristönsuojelulain 175 §:n mukainen määräys sekä uhkasakon asettaminen määräyksen tehosteeksi, Sydän-Suomen Kuljetus Oy**

Lupa- ja valvontalautakunta 14.12.2022 § 106  
910/11.04.00/2022

Valmistelija: ympäristönsuojelusihteeri Päivi Pöyhönen, puh. 0400 569 811

### **Toimintaa koskevat luvat**

Sydän-Suomen Kuljetus Oy:llä on Laukaan kunnan Laukaan kaavoitus- ja rakennuslautakunnan 27.8.2015 myöntämä ympäristölupa jätteen ammattimaiselle vastaanotolle, lajittelulle, käsittelylle, välivarastoinnille ja edelleen toimitukselle (siirtokuormaus) kiinteistöllä Mörkölä 410-411-4-683 (luvan myöntämisen aikaan 410-411-4-666). Lupa on haettu muutosta toiminta-alueen laajentamiseksi ja vastaan otettavien ja varastoitavien jätemäärien lisäämiseksi ja joidenkin uusien jätelajien vastaanottamiseksi. Laukaan lupalautakunta on antanut muutoshakemukseen päätöksen 8.5.2019 § 33 (antopv 16.5.2019), jossa on määrätty, että 27.8.2015 myönnetyn luvan vastaanotto- ja varastointimääriä on noudatettava siihen saakka, kunnes laajennusosa on rakennettu valmiiksi.

Sydän-Suomen Kuljetus Oy on hakenut 2021 edelleen muutosta ympäristöluvan lupamääräyksiin 1 ja 2, Laukaan lupa- ja valvontalautakunta on antanut asiassa päätöksen 15.9.2021 § 81 (antopv 24.9.2021), jonka mukaan puujätteen sallittu varastointimäärä on 600 tonnia (haettu 1000 t) sen jälkeen, kun puun varastointikenttä on rakennettu valmiiksi, jätetäulukoon on tehty päätöksessä muutamia muutoksia, muokattu lupamääräystä 2 sekä täydennetty lupamääräystä 19. Sydän-Suomen Kuljetus Oy valitti lupapäätöksen mukaisesta puujätteen varastointimäärästä ja vaati varastoitavan määrän muuttamista 1000 tonniin. Vaasan hallinto-oikeus antoi päätöksen muutoksenhakuasiassa 1.11.2022, jossa valitus hylättiin eikä puujätteen varastointimäärää muutettu.

### **ASIAN TAUSTAA**

#### **Tarkastus 16.8.2022**

Sydän-Suomen Kuljetus Oy:n Mörkökorvessa kiinteistöllä Mörkölä sijaitsevalla jätteen siirtokuormausasemalla oli havaittu ympäristöluvan lupamääräyksistä poikkeavaa jätteen varastointia, sekä toiminnasta aiheutuvaa laitosalueen ympäristön roskaantumista. Tarkastuksella havaittiin, että piha-alueelle oli varastoituna useita kuormia sekajätettä, joka sisälsi mm. elintarvikepakkauksia, jotka olivat osin likaisia, vaippoja, pahvipakkauksia, paperia, kertakäyttöastioita ym. Jätepusseja oli eläinten toimesta revitty rikki, ja niiden sisältö pääsi leviämään ympäristöön. Varastoidun sekajätteen ympärillä esiintyi runsaasti karpäsiä. Sekajätettä oli toiminnanharjoittajan mukaan kerätty yrityksiltä ja yksityistalouksista Laukaan ulkopuolelta (Hankasalmi, Leivonmäki, Joutsa, Kangasniemi). Välittömästi sekajätteen vieressä oli muutama kuorma lajittelematonta rakennus- ja purkujätettä, joka sisälsi mm. finn foamia, kumimattoja, pahvia, muoviputkea, eristevillaa ym. Jätekasa oli ainakin osittain pinnoittamattomalla alueella. Kumpikin jätemateriaali tulee ympäristöluvan lupamääräyksen 5 mukaan varastoida ja käsitellä hallissa.

Hulevesien purkupaikkaa käytiin etsimässä, mutta ei löydetty purkupuutken päätä eikä näytteenottokaivoa. Toiminnanharjoittaja arveli, että se on voinut hautaantua maa-ainesten alle, kun pihalta on työnnetty lumia. Lupamääräyksen 14 mukaan hulevesinäyte tulee ottaa näytteenottokaivosta joka syksy, näytettä ei

ole otettu 2021. Piha-alueella puujätteen käsittelyyn varatulle laajennusalueelle on kerätty pienasiakkaiden tuomaa betoni-, tiili- ja keramiikkajätettä. Mineraalinen jäte on murskaamatonta ja lajittelematonta, siinä on seassa rakennuslevyjä ja muovio. Ennen maarakennuskäyttöä mineraalinen jäte tulee lajitella roskista vapaaksi, pulveroida ja analysoida maarakennuskelpoisuuden varmistamiseksi (lupamääräykset 12-13).

Laitoksen ympäristössä oli edelleen toiminnasta levinneitä roskia, vaikka niitä oli aikaisemmin tehtyjen havaintojen perusteella siivottu pois. Lupamääräyksen 2 mukaan jos on havaittavissa, että jätekuormista aiheutuu ympäristön roskaantumista, tulee kuljetukset suorittaa peitettynä ja lupamääräyksen 3 mukaan jätteen käsittelyn aikana ympäristöön joutuneet jätteet on kerättävä pois viipymättä.

#### **Selvityspyyntö 23.8.2022**

Valvontaviranomainen pyysi Sydän-Suomen Kuljetus Oy:ltä selvitystä 26.9.2022 mennessä seuraavista seikoista:

- mihin vuosiraportissa esitettyihin jätenimikkeisiin sekajäte lukeutuu
- syy seka- ja rakennus- ja purkujätteen luvanvastaiselle varastoinnille
- sekajätteen keräyspaikat listattuna vuosilta 2021 ja 2022
- laitokselta pois toimitetun sekajätteen toimituspäivät ja -paikat, siirtoasia-/rahtikirjat toimituksista ja kuitit vastaanottolaitokselta vuosilta 2021 ja 2022

Selvitystä ei ole määräaikaan mennessä toimitettu

#### **Kehotus toiminnan saattamiseksi ympäristöluvan mukaiseksi 23.8.2022**

Toiminnan palauttamiseksi ympäristöluvan mukaiseksi annettiin toiminnanharjoittajalle seuraavat kehotukset:

- sekajätteen varastointi piha-alueella tulee lopettaa
- piha-alueella oleva sekajäte tulee toimittaa asianmukaisen luvan omaavalle vastaanottajalle
- kirjanpito kuljetuksista ja vastaanottavan laitoksen kuitit tulee esittää valvontaviranomaiselle tarkastuksen yhteydessä
- sekajäte tulee varastoida ainoastaan hallissa ja sen kiertonopeus tulee olla varastointitilan puitteissa riittävän nopea
- rakennus- ja purkujätteen varastointi tulee siirtää halliin
- laitosalueen ympäristö tulee siistiä toiminnasta aiheutuneesta roskaantumisesta ja kuljetukset tulee suorittaa peitettynä, mikäli niistä aiheutuu roskaantumista
- laitosalueen hulevesien purkupaikka ja näytteenottokaivo tulee kaivaa esiin maa-aineksen alta ja pitää avoimena
- hulevesinäyte tulee ottaa näytteenottokaivosta ulkopuolisen akkreditoidun näytteenottajan toimesta, näytteenottotapahtuma tulee dokumentoida valokuvin, näytetulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle niiden valmistuttua

Edellä mainitut toimenpiteet tuli olla suoritettuna 26.9.2022 mennessä

#### **Tarkastus kehotuksen ja selvityspyynnön johdosta 30.9.2022**

Tarkastuksella todettiin, että sekajäte oli kuljetettu pois piha-alueelta, toiminnanharjoittaja ei esittänyt kuljetusasiakirjoja tai kuitteja vastaanotosta. Puhelimitse toiminnanharjoittaja kertoi 3.10.2022, että sekajätteet on toimitettu Gemifin Oy:lle, Erkki Salminen Oy:lle, Fortum Oy:lle ja Mustankorkea Oy:lle. Edellä

mainitut asiakirjat jätteiden kuljetuksesta ja vastaanottamisesta pyydettiin toimittamaan kirjaukseen jälkikäteen.

Sekajätteen kohdalla oli varastoituna lasia, jonka seassa oli muuta jätettä (mm. muoviva, styroksia). Lupamääräyksen 4 mukaan ”jätteiden lajittelu, käsittely ja varastointi on järjestettävä siten, että jätteet voidaan ensisijaisesti käyttää uudelleen tai muuten hyödyntää. Jätteet on lajiteltava ja säilytettävä toisistaan erillään, niin että jätteiden hyödyntämismahdollisuuksia ei jätteitä sekoittamalla heikennetä. Käsitellyt ja käsittelemättömät jätejakeet on varastoitava toisistaan erillään.” Lasijätteen varastoinnissa tulee kiinnittää huomiota siihen, ettei jätejakeen seassa ole muuta jätettä.

Rakennus- ja purkujätettä oli neljällä siirtolavalla odottamassa lajittelua. Kentällä hallin takana oli asfaltilla öljyisiä jälkiä tapahtuneen letkurikon takia. Alueella asfaltti viettää hulevesikaivoon ja edelleen tästä näytteenottokaivon kautta ympäröivään ojaan. Näytteenottokaivo oli kaivettu esiin maa-aineksen alta, näytettä ei oltu otettu. Toiminnanharjoittaja halusi itse ottaa näytteen, niin että näytteenotto kuvattaisiin ja lupasi ottaa kuvan samasta näytepullosta, kun hän vie sen analysoitavaksi. Hänelle kerrottiin, että kehoitus on annettu YSL 209 §:n nojalla ja näyte tulee olla näytteenoton ja tulosten laadun varmistamiseksi akkreditoidun ulkopuolisen näytteenottajan ottama, vaikka ympäristöluvan lupamääräyksessä ei olisikaan mainintaa ulkopuolisesta näytteenottajasta. Näytteenotto on tapahtuneen hydraulikkavuodonkin takia otettava ammattitaitoisesti ja luotettavasti, jotta nähdään, onko öljyä joutunut hulevesien mukana ympäristöön.

Laitosalueen ympäristöä oli siivottu, mutta roskaantumista oli vielä etenkin Mustankorkean kompostointikentän ympäristössä. Jätteet eivät ole peräisin lietteen kompostoinnista, maastossa oli mm. muovinen parveketuoli, isoja muoveja, ruokapakkauksia ja styroksilaatikko. Siistimistä ei ole tehty riittävässä määrin.

Metallin seassa oli SER:iä, mm. pesukoneita, mikro ja painepesuri. Nämä tulee lajitella erikseen ja toimittaa tuottajavastuutahon järjestämään keräykseen. Laitoksella on SER-kontti näille jätteille. Jätebetonin ja tiilen seassa oli runsaasti mm. peltiä ja rakennuslevyä. Materiaali ei ole sellaisenaan kelvollista maarakennuskäyttöön, vaan siitä tulee lajitella omiin varastokasoihin betonia, tiiltä ja keramiikkaa lukuun ottamatta muut materiaalit.

Johtopäätöksenä todettiin, että 23.8.2022 annetuista kehotuksista selvityspyyntöön ei ole vastattu, pois toimitetun sekajätteen kuljetuskirjanpito ja vastaanottokuitit ovat esittämättä, laitosalueen ympäristön siistimistä ei ole suoritettu riittävästi, hulevesinäytettä ei ole otettu ulkopuolisen akkreditoidun tahon toimesta. Näistä kehotuksen laiminlyönneistä laitettiin kuulemiskirje. Laitoksella tuli tarkastuksen johdosta ilmi uusina luvan vastaisina asioina lasijätteeseen sekoittuneet muovit ja muut jätejakeet, metallijätteen seassa oleva SER-jäte sekä betoni- ja tiilijätteen seassa olevat rakennuslevyt, metalli ja muu siihen kuulumaton jäte.

#### **Kuuleminen kehotuksen laiminlyönnin johdosta 4.10.2022**

Koska annettuja kehotuksia ei oltu 4.10.2022 päivätyssä kuulemiskirjeessä mainituilta osin noudatettu, lähetettiin Sydän-Suomen Kuljetus Oy:lle kuulemiskirje kehotusten noudattamatta jättämisestä sekä mahdollisesta uhkasakkomenettelystä. Kuulemiskirjeessä oli yksilöity, mitkä kehotuksen kohdat

olivat edelleen noudattamatta. Määräaika kirjallisen selityksen antamiselle oli 21.10.2022.

#### **Kehotus tarkastuksen 30.9.2022 johdosta**

4.10.2022 annetulla kehotuksella Sydän-Suomen Kuljetus Oy:tä kehoitettiin lajittelemaan metallijätteen seassa oleva SER-jäte ja betoni-, tiili- ja keramiikkajätteen seassa olevat muut jättemateriaalit sekä lasijätteen seassa olevat muut jätteet erilleen niille varatuille paikoille 4.11.2022 mennessä. Kehotuksen mukaan jatkossa varastointi tulee toteuttaa ympäristöluvan lupamääräysten 4 ja 5 edellyttämällä tavalla.

#### **Tarkastus kehotusten noudattamisen valvontaan liittyen 8.11.2022**

Tarkastuksen aikaan pahvijätettä oli niin runsaasti, ettei se mahtunut varastohalliin, vaan sitä oli piha-alueella. Toiminnanharjoittajan mukaan sitä siirtokuormataan ensi viikolla.

Siilossa oli kasassa muovisia jätessäkkejä. Pahvin ja muovijätteen varastointi piha-alueella ei ole luvan mukaista. Ympäristöluvan lupamääräyksen 5 mukaan ulkona kentällä saa varastoida ja käsitellä puujätettä sekä betoni ja tiilijätettä.

SER-jäte oli poistettu metallijätteen joukosta. Betoni-, tiili- ja keramiikkajätteen seasta ei oltu poistettu muuta jätettä, vaan niiden seassa oli edelleen gyproc-levyjä, peltiä, muovisankoja ym. Laitosalueen ympäristöä ei oltu myöskään siistitty. 23.8.2022 pyydettyjä kirjanpitolietoja ei myöskään ole esitetty. Vesinäyte on otettu laitoksen kuljettajan toimesta, näytteenotto on kuvattu ja tulokset on saatu ja tullaan toimittamaan. Hulevesinäyte oli edellytetty otettavan ulkopuolisen akkreditoidun näytteenottajan toimesta. Kuten muistiossa 4.10.2022 on todettu, on näytteenotto YSL 209 §:n nojalla edellytetty toteutettavan ulkopuolisen akkreditoidun näytteenottajan toimesta näytteenoton ja tulosten laadun varmistamiseksi.

Johtopäätöksenä on todettu, että 4.10.2022 annettua kehotusta ei oltu kaikilta osin noudatettu, betoni, tiili- ja keramiikkajätteen seasta ei oltu poistettu muita jätteitä. Kehotuksen laiminlyönnistä laitetaan Sydän-Suomen Kuljetus Oy:lle kuulemiskirje. Edelleen aikaisemmasta 23.8.2022 annetusta kehotuksesta ovat noudattamatta laitosalueen siistimistä ja hulevesinäytteenottoa koskevat kohdat, myöskään pyydettyjä kirjanpitolietoja ei ole toimitettu. 23.8.2022 annetun kehotuksen laiminlyönnistä on jo kuultu asianosaista. Uutena luvanvastaisena asiana oli pahvijätteen varastoinnin leviäminen piha-alueelle ja muovijätteen varastointi piha-alueella. Näistä annetaan edelleen uusi erillinen kehotus.

#### **Kuuleminen 4.10.2022 annetun kehotuksen laiminlyönnin johdosta**

Koska annettua kehotusta ei ole 9.11.2022 päivätyssä kuulemiskirjeessä mainitulta osin noudatettu, lähetettiin Sydän-Suomen Kuljetus Oy:lle kuulemiskirje kehotusten noudattamatta jättämisestä sekä mahdollisesta uhkasakkomenettelystä. Kuulemiskirjeessä oli yksilöity, mitkä kehotuksen kohdat olivat edelleen noudattamatta. Määräaika kirjallisen selityksen antamiselle oli 25.11.2022.

#### **Kehotus pahvi- ja muovijätteen varastoinnista 10.11.2022**

Kehotuksen mukaan pahvijätteen varastointi kehoitettiin suorittamaan ympäristöluvassa edellytetyllä tavalla hallissa ja kiinnittämään huomiota jättemateriaalin riittävään kiertonopeuteen. Varastoidun määrän tulee mahtua halliin sille varattuun tilaan, eikä varastoinnista saa aiheutua epäsiisteyttä ja roskaantumista. Muovijäte tuli varastoida hallissa. Edellä mainittujen jätteiden

varastointi tulee kehotuksen mukaan saattaa luvan mukaiseksi 24.11.2022 mennessä.

### **Sydän-Suomen Kuljetus Oy:n selitys 24.11.2022**

Laukaan ympäristösihteerille esittämässään vastineessa toiminnanharjoittaja toteaa seuraavaa: Jäteasemalla käsitellään jätteitä ja lastataan myös ulkona kontteihin, jolloin voi pieniä määriä roskia lentää ympäristöön jotka siivotaan pois. Mutta Pöyhönen on laittanut meidän syyksi kaikki alueen roskaamisen, vaikka kuvan mukaan roskia on myös Mustankorkean puolella ja osa niistä roskista on Mustankorkean puolella ollut noin 5v esim. muovituoli, styroksilaatikko, ja ovat niiden roskia. Paperia lastattiin konttiin juuri kun Pöyhönen tuli ja kuvat otettu kontin lastauksen jälkeen, alue siivottu heti kun Pöyhönen lähti.

Aseman pihalla on roskalavoja joissa lajittelematonta tavaraa, aikataulun puitteissa lavat tyhjenee. Vesinäyte otettu 13.10.2022 ympäristöluvan mukaan, tämä ei kuulemma käy Pöyhöselle... Jätekirjanpitoa laitettu niiltä osin, kun olen saanut tiedot vastaanottopaikoista.

Tämä takaa-ajo yritystäni kohtaa on jo mennyt liian pitkälle ja liian kauan, näin ollen kyseenalaistan Pöyhösen ammattitaidon ja ammattietiikan meidän yritystä kohtaa ja pyydän, että joku muu tulee hoitamaan meidän asioita, kun tuntuu että ei osata tehdä mitään.

### **Tarkastus 8.12.2022**

Sydän-Suomen Kuljetus Oy:lle oli annettu 10.11.2022 kehotus suorittaa pahvi- ja muovijätteen varastointi ympäristöluvassa edellytetyllä tavalla. Aikaisemmin annetuissa kehotuksissa oli kehotettu siistimään laitosalueen ympäristö toiminnasta aiheutuneesta roskaantumisesta, ottamaan hulevesinäyte ulkopuolisen akkreditoidun näytteenottajan toimesta, lajittelemaan betoni-, tiili- ja keramiikkajätteen seassa olevat muut jätteet erilleen niille varatuille paikoille.

Näiden kehotusten johdosta tehtiin laitokselle tarkastus 8.12.2022. Tarkastuksella havaittiin, että pahvijäte oli varastoitu asianmukaisesti, muovijäte oli edelleen piha-alueella. Betoni-, tiili- ja keramiikkajätteen seasta oli lajiteltu muut jätteet ja betoni-, tiili- ja keramiikkajäte oli murskattu Ahosen Palvelut Oy:n toimesta. Toiminnanharjoittajan mukaan myös ympäristö oli siistitty toiminnasta aiheutuneesta roskaantumisesta. Betoni- ja tiilijätteen laatua tai ympäristön siistimistä ei pyytynyt havainnoimaan, koska edellisenä vuorokautena oli tullut runsaasti lunta. Näiden kehotusten noudattamisen valvontaan palataan kun lumi on sulanut. Muovijätteen luvanvastaista varastointia koskevan kehotuksen laiminlyönnistä laitetaan kuulemiskirje.

### **Ympäristöluvan noudattaminen ja valvontahistoria**

Sydän-Suomen Kuljetus Oy on toistuvasti toiminut ympäristöluvan lupamääräysten vastaisesti ja kehotuksia on jouduttu antamaan viime vuosina useita. Annettuja kehotuksia ei ole myöskään noudatettu määräaikoihin mennessä, vaan asiasta on jouduttu menemään hallintopakkoprosessin kuulemisvaiheeseen saakka. Laitoksella kehotusten johdosta tehdyt tarkastukset ovat puolestaan johtaneet usein uusiin kehotuksiin, jolloin kehotusprosesseja on meneillään useita päällekkäin.

Esityslistan ohessa:

- Ympäristölupapäätös, Lupalautakunta 8.5.2019 § 33
- Ympäristöluvan noudattamiseen liittyvä tarkastus 16.8.2022
- Muistio tarkastuksesta 30.9.2022 kehotuksen ja selvityspyynnön johdosta

- Muistio kehotusten noudattamisen valvontaan liittyvästä tarkastuksesta 8.11.2022
- Sydän-Suomen Kuljetus Oy:n selitys kuulemiseen 24.11.2022
- Muistio tarkastuksesta 8.12.2022

Esittelijä

Ympäristötoimenjohtaja Jukka Lappalainen

Päätösehdotus

Koska Sydän-Suomen Kuljetus Oy ei edellä kuvatulla tavalla ole noudattanut annettuja kehotuksia kaikilta osin, määrää Laukaan lupa- ja valvontalautakunta YSL 175 §:n nojalla Sydän-Suomen Kuljetus Oy:n täyttämään seuraavat päävelvoitteet:

**Päävelvoite 1:** Sydän-Suomen Kuljetus Oy:n tulee toimittaa 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista seuraavat selvityspyynnössä 23.8.2022 pyydetty tiedot:

- mihin vuosiraportissa esitettyihin jätenimikkeisiin sekajäte lukeutuu
- syy seka- ja rakennus- ja purkujätteen luvanvastaiselle varastoinnille
- sekajätteen keräyspaikat listattuna vuosilta 2021 ja 2022
- laitokselta Erkki Salminen Oy:lle toimitetun sekajätteen toimituspäivät ja siirtoasia-/rahtikirjat toimituksista ja kuitit vastaanottolaitokselta vuosilta 2021 ja 2022

**Perustelut:**

*Ympäristöluvan lupamääräys 19:*

*"Luvanhaltijan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta ja jätteistä siten kuin jätelain 119 §:ssä edellytetään."*

Jätelain 119 §:n mukaan kirjanpitoon on toiminnan luonteen mukaan sisällytettävä tiedot syntyneen, kerätyn, kuljetetun, välitetyn tai käsitellyn jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikasta sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä.

Vuosiraportissa sekä lupahakemuksessa on mainittu jätejakeista teollisuuden ja kaupan jätteet ja energiajäte, toimitetuissa laitosten vastaanottotiedoissa puhutaan sekajätteestä, sekä Kaipolan tehtaiden vastaanottolistauksessa koodista 30011. Jättemäärien seurannan ja luvan valvonnan mahdollistamiseksi tulee tietää, mihin jätejakeeseen sekajäte laitoksen toimesta kirjataan.

Sydän-Suomen Kuljetus Oy:n suullisesti esittämistä ja muistioon kirjatusta sekajätteen toimituspaikoista on vielä esittämättä tiedot Erkki Salminen Oy:lle toimitetuista jätteistä.

**YSL 172 §:**

*Valvontaviranomaisella ja näiden määräämillä virkamiehillä ja viranhaltijoilla on oikeus tehtäviensä suorittamista varten saada salassapitovelvollisuuden estämättä välttämättömiä tietoja viranomaisilta ja toiminnanharjoittajilta*

**Päävelvoite 2:** Näytteenottokaivosta tulee ottaa 15.5.2023 mennessä hulevesinäyte ulkopuolisen akkreditoidun näytteenottajan toimesta, näytteenottotapahtuma tulee dokumentoida valokuvoin, näytetulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle niiden valmistuttua.

**Perustelut:** YSL 209 §:n mukaan tämän lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. Määräys on annettu näytteenoton ja tulosten laadun varmistamiseksi, vaikka ympäristöluvan lupamääräyksessä ei olekaan mainintaa ulkopuolisesta näytteenottajasta.

Ympäristönsuojeluun näytteenotosta 24.11.2022 toimitettujen kuvien mukaan näytteenottovarustus (näytteenotto ilmeisesti 13.10.2022) ei ole ollut tarkoituksenmukainen. Näytteenotto on tapahtuneen hydrauliikkavuodonkin takia otettava ammattitaitoisesti ja luotettavasti, jotta nähdään, onko öljyä joutunut hulevesien mukana ympäristöön.

Toimitettujen analyysitulosten (28.10.2022) mukaan öljyhiilivetyjen pitoisuudet hulevedessä olivat C10-C40: **18 mg/l**, C10-C21: **0,25 mg/l** ja C21-C40: **18 mg/l**. Vuoden 2020 näytteessä vastaavat pitoisuudet olivat C10-C40: **1,1 mg/l**, C10-C21: **0,03 mg/l** ja C21-C40: **1,0 mg/l**. Eli öljyhiilivetyjen pitoisuus on huomattavasti korkeampi vuoden 2022 näytteessä. Vuosina 2019 ja 2021 hulevesinäytettä ei ole otettu, lupamääräyksen 14 mukaan se on otettava vuosittain syksyllä ylivirtaam aikaan.

Raja-arvo ojastoon laskettavan huleveden hiilivetypitoisuudelle on jakeluasema-asemia ja keskisuuria polttolaitoksia koskevissa asetuksissa 5 mg/l sen jälkeen, kun ne on käsitelty I-luokan öljynerotimessa. Sydän-Suomen Kuljetus Oy:n hulevesille ei ole öljynerotinta.

Hulevesien analysointi keväällä 2023 on perusteltua, jotta sen hiilivetypitoisuus voidaan luotettavasti määrittää ja sen perusteella mahdollisen öljynerotimen tarve hulevesien käsittelyssä. Vaikka näytteenotosta keväällä ei ole lupamääräystä, voidaan se määrätä YSL 175 §:n nojalla otettavaksi havaittujen öljyvuootojen ja toiminnan ympäristövaikutusten selvittämiseksi, etenkin kun toiminnanharjoittajan omatoimisesti otetussa näytteessä on havaittu korkeita hiilivetypitoisuuksia. Näytteenottoa ei ole myöskään toteutettu valvontaviranomaisen edellyttämällä tavalla.

*YSL 175 §: Valvontaviranomainen voi määrätä toiminnanharjoittajan riittävässä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aihetta epäillä toiminnasta aiheutuvan tämän lain vastaista ympäristön pilaantumista.*

**Päävelvoite 3:** Laukaan lupa- ja valvontalautakunta kieltää Sydän-Suomen Kuljetus Oy:tä jatkamasta ja toistamasta lupamääräysten 3-5 vastaista menettelyä. Toiminnassa tulee noudattaa toiminnalle myönnettyä ympäristölupaa ja sen lupamääräyksiä.

**Perustelut:** Ympäristönsuojelulaki 175 §:

*"Valvontaviranomainen voi:*

*1) kieltää sitä, joka rikkoo tätä lakia taikka sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä taikka määrätä asianomaisen täyttämään muulla tavoin velvollisuutensa"*

Sydän-Suomen Kuljetus Oy on toistuvasti toiminut ympäristöluvan lupamääräysten 3, 4 ja 5 vastaisesti ja kehotuksia on jouduttu antamaan useita. Laitoksella kehotusten johdosta tehty tarkastukset ovat myös johtaneet uusiin kehotuksiin, kun on havaittu uusia kyseisten lupamääräysten laiminlyöntejä,

mutta eri jätejakeisiin liittyen. Kehotusten mukaisia toimenpiteitä ei ole myöskään suoritettu annettuihin määräaikoihin mennessä.

### **Selityksen huomioiminen**

Alueen roskaantumista koskevaan selityksen kohtaan todetaan, että laitoksen toiminnasta johtuvan roskaantumisen siivoamisesta on vastuussa jätteen vastaanottopaikan pitäjä sille varatulla ja sen välittömässä läheisyydessä olevalla alueella.

Paperijätteestä ei ole annettu Sydän-Suomen Kuljetus Oy:lle kehotuksia, kehotus koski pahvijätteen varastoinnin leviämistä piha-alueelle. Pihalla oleviin roskalavoihin ei ole kohdistunut kehotuksia.

Kehotus ulkopuolisen akkreditoidun näytteenottajan käyttämiseksi on perusteltu päävelvoitteen 2 yhteydessä.

Valvontaa on kuvattu tässä päätöksessä, ja siitä käy ilmi asiassa annettujen kehotusten määrä, sekä niihin reagointi. Valvonnassa on tullut aikaisemminkin ilmi lupamääräysten vastaista toimintaa. Kyseessä on lakisääteinen valvonta, ei takaa-ajo.

### **Asetettava Uhkasakko**

Lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteiden 1-2 noudattamisen tehosteeksi juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 4000 euroa noudattamatonta päävelvoitetta kohden.

Mikäli velvoitteita ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 2000 euroa noudattamatonta päävelvoitetta kohden.

Päävelvoitteen 3 noudattamisen tehosteeksi asetetaan kiinteä uhkasakko, jonka suuruus on 6000 euroa.

### ***Perusteet uhkasakolle***

*Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 179 §*

Jos tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä ei ole noudatettu, valvontaviranomaisen on asian laatu huomioon ottaen kehotettava lopettamaan säännösten tai määräysten vastainen menettely ja ryhdyttävä toimiin 175 ja 176 §:ssä tarkoitetun hallintopakkoasian vireille saattamiseksi.

Valvontaviranomaisen on valvottava, että kehotusta ja hallintopakkoasiassa annettua kieltoa tai määräystä noudatetaan.

*Uhkasakkolaki (1113/1990) 1, 6-9, 10, 18, 19, 22-24 §:t*

Sydän-Suomen Kuljetus Oy:tä on kuultu kehotusten laiminlyönnistä ja varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Annetussa selityksessä ei ole tuotu esiin seikkoja, joiden johdosta kehotuksia voitaisiin kokonaisuutena katsoa noudatetun tai asian käsittely voitaisiin katsoa päätettävän. Niiltä osin, kuin kehotuksia on noudatettu, on asia kirjattu muistioon ja jätetty määräyksen ulkopuolelle.

Sydän-Suomen Kuljetus Oy:llä on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitteita. Uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettu huomioon päävelvoitteiden laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat, kuten lupamääräysten rikkomisen toistuminen ja kehotuksen määräaikojen laiminlyönti.

Mikäli päävelvoitteita ei ole noudatettu voi lupa- ja valvontalautakunta uhkasakkolain 10 §:n mukaisesti tuomita uhkasakot maksettavaksi. Mikäli päävelvoitteet 1-2 on määräaikaan mennessä täytetty, raukeaa uhkasakkomenettely niiden osalta. Päävelvoitteen 3 osalta uhkasakon asettamispäätös on voimassa uhkasakkolain 13 §:n mukaisesti.

Kiinteistön omistaja veloitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistönomistajalle kiinteistöön liittyvästä hallintopakkotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajan on ilmoitettava lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä Mörkölä 410-411-4-683 koskevasta velvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

### **Muutoksenhaku**

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

### **Päätöksen tiedoksianto**

Saantitodistuksella Sydän-Suomen Kuljetus Oy

### **Tiedoksi**

Keski-Suomen ELY-keskus

## **Päätös**

Keskustelun kuluessa ympäristötoimenjohtaja Lappalainen teki pohjaehdotukseensa tehtävän muutoksen siten, että ehdotuksesta poistetaan kohta Päävelvoite 3 ja sen kappaleet 1-3, kohta Asetettava uhkasakko ja sen kappale 3 sekä kohdasta Perusteet uhkasakolle viidennen kappaleen viimeinen lause.

Muutettu pohjaehdotus kuuluu kokonaisuudessaan seuraavasti:

Koska Sydän-Suomen Kuljetus Oy ei edellä kuvatulla tavalla ole noudattanut annettuja kehotuksia kaikilta osin, määrää Laukaan lupa- ja valvontalautakunta YSL 175 §:n nojalla Sydän-Suomen Kuljetus Oy:n täyttämään seuraavat päävelvoitteet:

**Päävelvoite 1:** Sydän-Suomen Kuljetus Oy:n tulee toimittaa 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista seuraavat selvityspyynnössä 23.8.2022 pyydetyt tiedot:

- mihin vuosiraportissa esitettyihin jätenimikkeisiin sekajäte lukeutuu
- syy seka- ja rakennus- ja purkujätteen luvanvastaiselle varastoinnille
- sekajätteen keräyspaikat listattuna vuosilta 2021 ja 2022
- laitokselta Erkki Salminen Oy:lle toimitetun sekajätteen toimituspäivät ja siirtoasia-/rahtikirjat toimituksista ja kuitit vastaanottolaitokselta vuosilta 2021 ja 2022

### **Perustelut:**

*Ympäristöluvan lupamääräys 19:*

*"Luvanhaltijan on pidettävä kirjaa laitoksen toiminnasta ja jätteistä siten kuin jätelain 119 §:ssä edellytetään."*

Jätelain 119 §:n mukaan kirjanpitoon on toiminnan luonteen mukaan sisällytettävä tiedot syntyneen, kerätyn, kuljetetun, välitetyn tai käsitellyn jätteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä ja toimituspaikasta sekä jätteen kuljetuksesta ja käsittelystä.

Vuosiraportissa sekä lupahakemuksessa on mainittu jätejakeista teollisuuden ja kaupan jätteet ja energiajäte, toimitetuissa laitosten vastaanottotiedoissa puhutaan sekajätteestä, sekä Kaipolan tehtaiden vastaanottolistauksessa koodista 30011. Jättemäärien seurannan ja luvan valvonnan mahdollistamiseksi tulee tietää, mihin jätejakeeseen sekajäte laitoksen toimesta kirjataan.

Sydän-Suomen Kuljetus Oy:n suullisesti esittämistä ja muistioon kirjatusta sekajätteen toimituspaikoista on vielä esittämättä tiedot Erkki Salminen Oy:lle toimitetuista jätteistä.

*YSL 172 §:*

*Valvontaviranomaisella ja näiden määräämillä virkamiehillä ja viranhaltijoilla on oikeus tehtäviensä suorittamista varten saada salassapitovelvollisuuden estämättä välttämättömiä tietoja viranomaisilta ja toiminnanharjoittajilta*

**Päävelvoite 2:** Näytteenottoaivosta tulee ottaa 15.5.2023 mennessä hulevesinäyte ulkopuolisen akkreditoidun näytteenottajan toimesta, näytteenottotapahtuma tulee dokumentoida valokuvin, näytetulokset tulee toimittaa valvontaviranomaiselle niiden valmistuttua.

**Perustelut:** *YSL 209 §:n mukaan tämän lain täytäntöönpanon edellyttämät mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. Määräys on annettu näytteenoton ja tulosten laadun varmistamiseksi, vaikka ympäristöluvan lupamääräyksessä ei olekaan mainintaa ulkopuolisesta näytteenottajasta.*

Ympäristönsuojeluun näytteenotosta 24.11.2022 toimitettujen kuvien mukaan näytteenottovarustus (näytteenotto ilmeisesti 13.10.2022) ei ole ollut tarkoituksenmukainen. Näytteenotto on tapahtuneen hydrauliikkavuodonkin takia otettava ammattitaitoisesti ja luotettavasti, jotta nähdään, onko öljyä joutunut hulevesien mukana ympäristöön.

Toimitettujen analyysitulosten (28.10.2022) mukaan öljyhiilivetyjen pitoisuudet hulevedessä olivat C10-C40: **18 mg/l**, C10-C21: **0,25 mg/l** ja C21-C40: **18 mg/l**. Vuoden 2020 näytteessä vastaavat pitoisuudet olivat C10-C40: **1,1 mg/l**, C10-C21: **0.03 mg/l** ja C21-C40: **1,0 mg/l**. Eli öljyhiilivetyjen pitoisuus on huomattavasti korkeampi vuoden 2022 näytteessä. Vuosina 2019 ja 2021 hulevesinäytettä ei ole otettu, lupamääräyksen 14 mukaan se on otettava vuosittain syksyllä ylivirtaam aikaan.

Raja-arvo ojaan laskettavan huleveden hiilivetypitoisuudelle on jakeluasema-asemia ja keskisuuria polttolaitoksia koskevissa asetuksissa 5 mg/l sen jälkeen, kun ne on käsitelty I-luokan öljynerotimessa. Sydän-Suomen Kuljetus Oy:n hulevesille ei ole öljynerotinta.

Hulevesien analysointi keväällä 2023 on perusteltua, jotta sen hiilivetypitoisuus voidaan luotettavasti määrittää ja sen perusteella mahdollisen öljynerotimen tarve hulevesien käsittelyssä. Vaikka näytteenotosta keväällä ei ole lupamääräystä, voidaan se määrätä YSL 175 §:n nojalla otettavaksi havaittujen

öljyvuotojen ja toiminnan ympäristövaikutusten selvittämiseksi, etenkin kun toiminnanharjoittajan omatoimisesti otetussa näytteessä on havaittu korkeita hiilivetyypitoisuuksia. Näytteenottoa ei ole myöskään toteutettu valvontaviranomaisen edellyttämällä tavalla.

*YSL 175 §: Valvontaviranomainen voi määrätä toiminnanharjoittajan riittävässä määrin selvittämään toiminnan ympäristövaikutukset, jos on perusteltua aihetta epäillä toiminnasta aiheutuvan tämän lain vastaista ympäristön pilaantumista.*

### **Selityksen huomioiminen**

Alueen roskaantumista koskevaan selityksen kohtaan todetaan, että laitoksen toiminnasta johtuvan roskaantumisen siivoamisesta on vastuussa jätteen vastaanottoaikan pitäjä sille varatulla ja sen välittömässä läheisyydessä olevalla alueella.

Paperijätteestä ei ole annettu Sydän-Suomen Kuljetus Oy:lle kehotuksia, kehotus koski pahvijätteen varastoinnin leviämistä piha-alueelle. Pihalla oleviin roskalavoihin ei ole kohdistunut kehotuksia.

Kehotus ulkopuolisen akkreditoidun näytteenottajan käyttämiseksi on perusteltu päävelvoitteen 2 yhteydessä.

Valvontaa on kuvattu tässä päätöksessä, ja siitä käy ilmi asiassa annettujen kehotusten määrä, sekä niihin reagointi. Valvonnassa on tullut aikaisemminkin ilmi lupamääräysten vastaista toimintaa. Kyseessä on lakisääteinen valvonta, ei takaa-ajo.

### **Asetettava Uhkasakko**

Lupa- ja valvontalautakunta asettaa päävelvoitteiden 1-2 noudattamisen tehokseen juoksevan uhkasakon, jonka kiinteän peruserän suuruus on 4000 euroa noudattamatonta päävelvoitetta kohden.

Mikäli velvoitteita ei ole noudatettu määräaikaan mennessä, määrätään uhkasakon lisäerinä jokaiselta määräajan jälkeen alkavalta lisäkuukaudelta 2000 euroa noudattamatonta päävelvoitetta kohden.

### **Perusteet uhkasakolle**

*Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 179 §*

Jos tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä ei ole noudatettu, valvontaviranomaisen on asian laatu huomioon ottaen kehotettava lopettamaan säännösten tai määräysten vastainen menettely ja ryhdyttävä toimiin 175 ja 176 §:ssä tarkoitetun hallintopakkoasian vireille saattamiseksi.

Valvontaviranomaisen on valvottava, että kehotusta ja hallintopakkoasiassa annettua kieltoa tai määräystä noudatetaan.

*Uhkasakkolaki (1113/1990) 1, 6-9, 10, 18, 19, 22-24 §:t*

Sydän-Suomen Kuljetus Oy:tä on kuultu kehotusten laiminlyönnistä ja varattu tilaisuus selityksen antamiseen asiassa. Annetussa selityksessä ei ole tuotu esiin seikkoja, joiden johdosta kehotuksia voitaisiin kokonaisuutena katsoa noudatetun tai asian käsittely voitaisiin katsoa päätettävän. Niiltä osin, kuin kehotuksia on noudatettu, on asia kirjattu muistioon ja jätetty määräyksen ulkopuolelle.

Sydän-Suomen Kuljetus Oy:llä on oikeudellinen ja tosiasiallinen mahdollisuus noudattaa päävelvoitteita. Uhkasakon suuruutta harkittaessa on otettu huomioon

päävelvoitteiden laatu ja laajuus, velvoitetun maksukyky ja muut asiaan vaikuttavat seikat, kuten lupamääräysten rikkomisen toistuminen ja kehotuksen määräaikojen laiminlyönti.

Mikäli päävelvoitteita ei ole noudatettu voi lupa- ja valvontalautakunta uhkasakkolain 10 §:n mukaisesti tuomita uhkasakot maksettavaksi. Mikäli päävelvoitteet 1-2 on määräaikaan mennessä täytetty, raukeaa uhkasakkomenettely niiden osalta.

Kiinteistön omistaja veloitetaan ilmoittamaan mahdolliselle uudelle kiinteistönomistajalle kiinteistöön liittyvästä hallintopakkotilanteesta. Lisäksi kiinteistön omistajan on ilmoitettava lupa- ja valvontalautakunnalle, mikäli kiinteistön omistaja vaihtuu.

Ympäristönsuojeluviranomainen ilmoittaa Maanmittauslaitokselle uhkasakkolain 19 §:n mukaisesti kiinteistöä Mörkölä 410-411-4-683 koskevasta velvoitteesta ja sen tehosteeksi asetetusta uhasta merkinnän tekemiseksi kiinnityksistä pidettävään rekisteriin.

#### **Muutoksenhaku**

Tähän päätökseen voi hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

#### **Päätöksen tiedoksianto**

Saantitodistuksella Sydän-Suomen Kuljetus Oy

#### **Tiedoksi**

Keski-Suomen ELY-keskus

Lautakunta hyväksyi ympäristötoimenjohtajan muutetun ehdotuksen.